

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 2) การให้การศึกษาแก่ผู้เรียนจึงสามารถจำแนกออกได้เป็นสองแนวทาง โดยแนวทางแรก เป็นการให้วิชาความรู้ ได้แก่ การอ่าน ออก เขียน ได้ ทำเลขเป็น เมื่อเรียนสูงขึ้นก็เรียนวิชาที่ซับซ้อนขึ้นและเรียนเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นการเน้นในเรื่องความรู้ความสามารถเฉพาะตัว ส่วนแนวทางที่สอง เป็นการสอนให้นักเรียนเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นการถ่ายทอดลักษณะ ทักษะและความเชื่อต่างๆ ซึ่งในเวลาเดียวกันก็สอนพฤติกรรมใหม่ๆ เพิ่มเติมไปด้วย เช่น ทักษะทางสังคมและกระบวนการทางสังคม ประชาธิปไตย กระบวนการกลุ่ม เป็นต้น (ประทีป สยามชัย, 2526 : 3-5)

จึงกล่าวได้ว่า ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้น จำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีองค์ประกอบรวมในสองประการ คือ องค์ประกอบด้านความรู้ความสามารถแห่งตน กับด้านความมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ซึ่งได้บัญญัติไว้ สรุปโดยใจความ คือ กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม (นันทวัฒน์ ปรมานันท์, 2541 : 115)

แต่ในปัจจุบันนี้ สังคมโดยรวมยังมีปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมเป็นอย่างมาก ดังที่ พระธรรมโกศาจารย์ พุทธทาสภิกขุ (2518 : 53) ได้กล่าวไว้ว่า สังคมในปัจจุบันนี้มีลักษณะที่เรียกว่า “ศีลธรรมเฟบ” แม้คำกล่าวนี้จะผ่านห้วงเวลาที่ยาวนานมากแล้ว แต่ยังสามารถใช้ได้กับความ เป็นจริงซึ่งปรากฏอยู่ในยุคปัจจุบัน ซึ่งอารมณั์ อุดภาพ (2541 : 89) ได้ขยายความคำกล่าวข้างต้น ของพระธรรมโกศาจารย์ พุทธทาสภิกขุว่า หากเกิดความเสื่อมทรามด้านคุณธรรมและจริยธรรม แล้ว การจะดำเนินชีวิตด้วยความผาสุกจะเป็นไปได้ยาก จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ต้องมีการเร่ง พัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งการพัฒนาการศึกษาจะเป็นวิธีการสำคัญวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ การพัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม ดังกล่าวประสบความสำเร็จ

ความมีระเบียบวินัยก็เป็นคุณธรรมที่สำคัญอีกประการ ที่มีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิด แก่ผู้เรียน เนื่องจากเป็นระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตและสังคมมนุษย์ ซึ่งประเทศประชาธิปไตย สังคมจะอยู่ได้ด้วยการที่คนต้องเคารพกฎเกณฑ์และกติกา จึงเป็นเรื่องที่ควรเอาใจใส่อย่างยิ่ง

โดยเฉพาะในทางการศึกษา จะต้องหาทางสร้างสรรค์ปลูกฝังพัฒนาประชาธิปไตยให้สำเร็จบนพื้นฐานของควมมีระเบียบวินัย เพราะเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า ความขาดระเบียบวินัยเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทย การจัดวางระเบียบวินัย จึงต้องคำนึงอยู่เสมอถึงความมุ่งหมายในอันที่จะช่วยให้ชีวิตและกิจการงานเป็นไปได้อย่างดี (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2539 : 75-79)

ด้วยเห็นถึงความสำคัญของความมีระเบียบวินัยดังกล่าว ซึ่งมีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดแก่ผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ประการหนึ่งว่า “เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 4) สอดคล้องกับมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ที่กล่าวถึงความมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ความว่า “มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2543 : 22)

จึงกล่าวได้ว่า ระเบียบวินัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งคนทุกคนจำเป็นจะต้องมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเยาวชน ซึ่งจะเป็รากฐานในการนำพาประเทศชาติในอนาคตให้สามารถเทียบเท่าอารยประเทศ ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ระเบียบวินัยจึงมักปรากฏอยู่ในคำขวัญวันเด็กของไทยเสมอมา เช่น คำขวัญวันเด็กในสมัยของอดีตนายกรัฐมนตรี (จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์) เมื่อ พ.ศ.2504 ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ขอให้เด็กในสมัยปฏิวัติของข้าพเจ้าจงเป็นเด็กที่อยู่ในระเบียบวินัย” (ชนะ เวชกุล, 2547 : ออนไลน์) นอกจากนี้แล้ว ระเบียบวินัยก็ยังได้ปรากฏในคำขวัญวันเด็กของไทยในยุคต่อมาโดยตลอด (สรวงธร นาวาผล, 2547 : ออนไลน์) และคงต้องให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยยิ่งขึ้นอีก เมื่อปรากฏว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบัน ได้พระราชทานพระราชดำรัสที่เกี่ยวกับระเบียบวินัยนี้แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ สโมสรอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2522 ความว่า “ถ้าไม่มีวินัย ทำอะไรก็ปะปะไปหมด แม้ในห้องเรียนจะไม่ได้สอนว่าวิชานั้นๆ ต้องมีวินัย แม้จะไปสังสรรค์กัน ไปเล่นกีฬา ก็ไปพัฒนาชนบทก็ตาม ต้องมีวินัยทั้งนั้น ถ้าไม่มีวินัยงานนั้นมีหวังล้มเหลวหรือยิ่งกว่านั้น งานนั้นอาจจะทำลายล้างส่วนรวมก็ได้ถ้าไม่มีวินัย” (ศศิธร ดีเหมาะ, 2539 : 2-3)

การศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : 1) การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาจึงนับว่า เป็นระดับที่มี

ความสำคัญมากในการวางรากฐานชีวิตและเป็นพื้นฐานในการพัฒนาด้านสติปัญญา ตลอดจนด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะการพัฒนาและปลูกฝังคุณลักษณะด้านความมีระเบียบวินัย ซึ่งจะต้องสอนและฝึกปฏิบัติจริงจนกระทั่งเป็นนิสัยตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กจะคงไประดมศึกษาอยู่ในวัยที่เปรียบเสมือนกับไม่อ่อนที่คิดได้ง่าย ซึ่งครู พ่อแม่ หรือผู้ปกครองสามารถจะปลูกฝังจริยนิสัยต่างๆ ที่ต้องการได้อย่างดีเยี่ยม (สุพิศรา เทียนอุดม, 2536 : 2)

การจัดการห้องเรียนก็เป็นอีกแนวความคิดหนึ่ง ที่ครูสามารถนำมาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีระเบียบวินัย เพราะการจัดการห้องเรียนนั้นจะประกอบด้วยหลักการ วิธีการและทักษะต่างๆ ซึ่งสามารถช่วยป้องกันปัญหาและแก้ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อันเป็นปัญหาระเบียบวินัยในห้องเรียนของผู้เรียนได้ (อุทุมพร พรายอินทร์, 2542 : บทคัดย่อ) เป็นผลให้ผู้เรียนและครูสามารถอยู่ร่วมกันภายในห้องเรียนด้วยความสงบสุข เอื้อประโยชน์ให้ครูสามารถดำเนินบทเรียนได้โดยปราศจากสิ่งรบกวน อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของห้องเรียน

การจัดการห้องเรียนจึงเป็นมิติที่มีความสำคัญสำหรับครูที่จะเสริมสร้างความสำเร็จสูงสุดให้กับผู้เรียนทุกคนตามศักยภาพ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบต่างๆ ตลอดจนพฤติกรรมทางสังคมในลักษณะต่างๆ (อนันต์ ทิพย์รัตน์, 2540 : คำนำผู้แปล) เพราะสิ่งที่ยากที่สุดของการเป็นครูมิใช่การสอนเนื้อหา แต่กลับเป็นเรื่องการจัดการห้องเรียน โดยเฉพาะการจัดการเกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียน ซึ่งจากการสำรวจความคิดเห็นของครู โดยสมาคมการศึกษาแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา (National Education Association) ได้รายงานว่า สิ่งที่ทำหายนามากที่สุดและยังเป็นการบั่นทอนมากที่สุด คือ การจัดการกับระเบียบวินัยในห้องเรียน (Managing Classroom Discipline) ทั้งยังมีรายงานผลการวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาที่ใช้เวลาในการทำ 50 ปี โดยระบุว่า ในการประเมินปัจจัยต่างๆ นั้น การจัดการห้องเรียนมีผลสำคัญที่สุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และส่งผลต่อการเรียนมากกว่าปัจจัยอื่นๆ เช่น สิ่งแวดล้อมที่บ้าน กระบวนการการรู้คิด (Cognitive Process) บรรยากาศที่โรงเรียนและการสนับสนุนของพ่อแม่ เพราะสภาพห้องเรียนที่สับสนวุ่นวาย เนื่องจากผู้เรียนไม่มีระเบียบวินัย ย่อมที่จะส่งผลให้ผู้เรียนไม่สนใจการเรียน ซึ่งความไม่มีระเบียบวินัยเหล่านี้จะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของผู้เรียน ที่จะใช้ศักยภาพทางการศึกษาของตนเองอย่างเต็มที่ เป็นอุปสรรคต่อการใช้ศักยภาพทางสังคม ตลอดจนทั้งเป็นอุปสรรคต่อการที่จะรู้จักและเรียนรู้ที่จะเคารพผู้อื่นอีกด้วย (DiGiulio, 2545 : 25-26)

กฎและกระบวนการก็เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการห้องเรียน การจัดการห้องเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพย่อมไม่ละเลยเสียซึ่งกฎและกระบวนการ ดังคำกล่าวของ เอฟเวิร์ทสัน (Evertson, 2540 : 13) ที่ว่า “กฎและกระบวนการมีความจำเป็นที่จะใช้ในการจัดการห้องเรียนอย่างขาดมิได้”

เพราะกฎของห้องเรียนนั้น เป็นความคาดหวังในพฤติกรรมของนักเรียนที่ถูกกำหนดขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อช่วยป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และช่วยจัดการบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน ส่วนกระบวนการของห้องเรียนนั้น เป็นแนวทางที่จะทำให้แต่ละงาน กิจกรรม สิ่งที่ต้องทำ หรือที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำภายในห้องเรียน สามารถดำเนินไปได้อย่างมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน

ดังนั้น ทั้งกฎและกระบวนการของห้องเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการห้องเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงถูกกำหนดให้มีขึ้นภายใต้วัตถุประสงค์สำคัญประการหนึ่ง นั่นคือ เพื่อให้สามารถป้องกันพฤติกรรม หรือจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาระเบียบวินัยในห้องเรียนของผู้เรียน จนทำให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียนด้วยความราบรื่น

แต่สำหรับในประเทศไทยที่ผ่านมา เราอาจให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการจัดการห้องเรียนน้อยเกินไป (อนันต์ ทิพย์รัตน์, 2540 : คำนำผู้แปล) โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับกฎและกระบวนการของห้องเรียน ทั้งที่มีความสำคัญอย่างมากในการป้องกันพฤติกรรม หรือจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาระเบียบวินัยในห้องเรียนของผู้เรียน จึงควรหันมาให้ความสนใจกับเรื่องนี้ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการศึกษาซึ่งเป็นผู้เรียนที่มีความรู้ควบคู่คุณธรรม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายทางการศึกษา ตลอดจนช่วยรักษาสภาพที่ดีของห้องเรียนให้ดำรงอยู่อย่างมีเสถียรภาพต่อไป

อีกทั้งผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ อาจทำให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้เกิดความสนใจที่จะนำความรู้ในเรื่องการจัดการห้องเรียน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับกฎและกระบวนการของห้องเรียน ไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียนสามารถดำเนินไปด้วยความราบรื่น โดยไม่มีปัญหาระเบียบวินัยอันเนื่องมาจากผู้เรียน ส่งผลให้การเรียนการสอนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่มีความรู้ควบคู่คุณธรรม ทั้งยังมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีระเบียบวินัย อันเป็นผลที่เกิดจากการใช้กฎและกระบวนการของห้องเรียน ซึ่งการที่ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของผู้เรียนที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียน จะเป็นรากฐานของการมีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีระเบียบวินัย เมื่อผู้เรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ด้วยความสงบสุข โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหานำมาซึ่งความเดือดร้อนวุ่นวาย ทั้งแก่ตนเอง ผู้อื่น ตลอดจนสังคมและประเทศชาติโดยส่วนรวม

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังที่ได้กล่าวมา จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างกฎและกระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกฎและกระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติที่เกี่ยวกับกฎและกระบวนการของห้องเรียน
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกฎของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. กฎของห้องเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
2. กระบวนการของห้องเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
3. กฎและกระบวนการของห้องเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษาได้

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ทราบระดับการปฏิบัติที่เกี่ยวกับกฎของห้องเรียน
2. ได้ทราบระดับการปฏิบัติที่เกี่ยวกับกระบวนการของห้องเรียน
3. ได้ทราบระดับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา
4. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างกฎของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

5. ได้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

6. ทำให้ทราบว่า ตัวแปรทำนาย คือ กฎและกระบวนการของห้องเรียน ตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ คือ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

7. ผลที่ได้จากการศึกษา คงทำให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษาและระดับที่สูงขึ้นไป ได้มีความสนใจที่จะนำความรู้ในเรื่องการจัดการห้องเรียนที่เกี่ยวกับกฎและกระบวนการของห้องเรียนไปใช้ประโยชน์มากขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียนสามารถดำเนินไปได้ด้วยความราบรื่น โดยไม่มีปัญหาระเบียบวินัย อันเนื่องมาจากผู้เรียน ส่งผลให้การเรียนการสอนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่มีทั้งความรู้ควบคู่คุณธรรม อันเป็นกำลังที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกฎและกระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของประชากร และตัวแปรที่จะศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูประจำชั้นและปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 1,273 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรทำนาย (Predictor Variables) คือ ตัวแปรที่ศึกษาในฐานะเป็นตัวพยากรณ์ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา ได้แก่

2.1.1 กฎของห้องเรียน

2.1.2 กระบวนการของห้องเรียน

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ (Criterion Variable) คือ ตัวแปรที่ศึกษาในฐานะเป็นตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการห้องเรียน หมายถึง กระบวนการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนในการปฏิบัติของครูในด้านต่างๆ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน สามารถดำรงไว้ซึ่งสภาพและบรรยากาศของห้องเรียนที่ดี

2. กฎของห้องเรียน หมายถึง ความคาดหวังในพฤติกรรมของนักเรียนที่ถูกกำหนดขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อใช้ในการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน และช่วยจัดการบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. กระบวนการของห้องเรียน หมายถึง แนวทางที่จะทำให้แต่ละงาน กิจกรรม สิ่งที่ต้องทำหรือที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำภายในห้องเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ กระบวนการใช้ห้อง กระบวนการ (แนวปฏิบัติ) ขณะนักเรียนนั่งทำงานที่โต๊ะเรียนและขณะครูสอน กระบวนการในการเคลื่อนย้ายเข้าหรือออกจากห้องเรียน กระบวนการกลุ่มย่อย และกระบวนการทั่วไป ให้สามารถดำเนินไปอย่างมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถป้องกันพฤติกรรมหรือจัดการกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในห้องเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่น

4. พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา หมายถึง สิ่งที่นักเรียนประถมศึกษาแสดงออกให้เห็นถึงความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นไปตามความมุ่งหวังที่ได้ถูกกำหนดให้มีขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันภายในห้องเรียนได้ด้วยความสะดวก เอื้อประโยชน์ให้ครูสามารถดำเนินบทเรียนได้โดยปราศจากสิ่งรบกวน ซึ่งมีขอบเขตของพฤติกรรม คือ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการเตรียมความพร้อม พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการเรียนการสอน และ พฤติกรรมความมีระเบียบวินัยของนักเรียนในการทำงาน

5. ครู หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นและปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดปัตตานี

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดปัตตานี